

REFERAT Sundhedsudvalget 2022-2025 d. 01-12-2025

Mødedato Mandag d. 01. december 2025 kl. 15:00

Mødested Lokale 121

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Fælles kassererservice til foreninger i Tønder Kommune.....	4
Aktive fællesskaber for voksne og seniorer - samarbejde med aftenskoler og seniorfritidspas.....	5
Opsamling Handleplan for tobaksindsatser i Tønder Kommune 2023, 2024 og 2025.....	7
Partnerskabsaftale Røde Kors Tønder.....	9
Sundhedsafdelingens tilbud.....	10
Kvalitetsstandard for servicelovsydelser 2026.....	12
Orientering om Sundhedsreformen.....	14
Gensidig orientering.....	15
Årshjul 2025 - Sundhedsudvalget.....	16
Underskriftsark.....	17

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G00-6-23

Beslutningstema

Godkendelse af dagsorden til dagens møde.

Indstilling

Vicekommunaldirektøren indstiller,

at dagsorden til dagens møde godkendes.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Mette B. Linnet deltog ikke i punktet.

Punkt 2: Fælles kassererservice til foreninger i Tønder Kommune

27.15.12-G01-9-24

Beslutningstema

I denne sag orienteres udvalget om undersøgelsen og den videre proces for Fælles Kassererservice til foreninger i Tønder Kommune.

Historik

Den 11. marts 2025 godkendte Kultur- og Fritidsudvalget kommissorium og procesplan for Fælles kassererservice til foreninger i Tønder Kommune. Kommissoriet og procesplan blev videresendt til orientering i Sundhedsudvalget, Socialudvalget og Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget i april 2025.

Den 4. juni 2025 blev Kultur- og Fritidsudvalget orienteret om status på Fælles kassererservice til foreninger i Tønder Kommune.

Sagsfremstilling

Jævnfør kommissorium og procesplan har forvaltningen gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt alle forvaltningens registrerede foreninger i Tønder Kommune samt fokusgruppeinterview blandt interesserede foreninger. På baggrund af undersøgelsen er der udarbejdet en rapport. Se bilag.

Forvaltningen fremlægger undersøgelsens resultater vedrørende Fælles kassererservice til foreninger i Tønder Kommune.

Forvaltningen foreslår følgende på baggrund af undersøgelsens resultater:

At den samme eller lignende undersøgelse gennemføres om et år, og at forvaltningen i den mellemliggende periode undersøger mulige administrative systemer, som kan understøtte kasserer-opgaver.

Indstilling

Vicekommunaldirektøren indstiller,

at forvaltningens forslag godkendes, og

at rapporten videresendes til orientering til Sundhedsudvalget, Socialudvalget og Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget.

Beslutning fra Kultur- og Fritidsudvalget den 13. november 2025, pkt. 3:

Indstillingen godkendt og forvaltningen undersøger om der er foreninger der ønsker at deltage i et pilotprojekt.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Mette Bossen Linnet deltog ikke i punktet.

Bilag

Rapport Kassererservice

Punkt 3: Aktive fællesskaber for voksne og seniorer - samarbejde med aftenskoler og seniorfritidspas

18.15.00-P20-11-25

Beslutningstema

I denne sag skal Sundhedsudvalget tage stilling til forslag om at afsætte midler til indsatsen "Aktive fællesskaber for voksne og seniorer".

Historik

Sundhedsudvalget godkendte i 2024, at der blev øremærket 70.000 kr. henover 2 år, svarende til et samlet beløb på 140.000 kr. til puljen "åbne foreningstilbud". Puljen blev oprettet med det formål at understøtte initiativer og oprettelse af foreningshold, der gør det muligt for voksne borgere med sociale, fysiske eller psykiske udfordringer at deltage.

Sagsfremstilling

Puljen "åbne foreningstilbud har vist sig at være større end den reelle efterspørgsel blandt foreningerne. En del af puljens midler foreslås derfor at blive overført til indsatsen "Aktive fællesskaber for voksne og seniorer".

Baggrund

Tønder Kommune oplever en stigende andel ældre borgere og flere med kroniske sygdomme som diabetes, hjertesvigt og osteoporose. Samtidig ses en højere forekomst af ryg sygdomme og overvægt end landsgennemsnittet. Der er behov for indsatser, der styrker forebyggelse, sundhed og fastholdelse i aktive fællesskaber.

Kommunale sundhedsforløb er en vej, men der mangler en bro til civilsamfundets tilbud, hvor borgerne kan fortsætte de gode vaner.

Som Bevæg Dig For Livet kommune har Tønder Kommune forpligtet sig til at arbejde strategisk og tværgående for at få flere borgere til at være fysisk aktive. Både i foreningslivet og i andre fællesskaber.

Sundhed, Kultur og Frivillighed ønsker derfor at opstarte to indsatser 1) brobygning til aftenskolerne - sammen om stærkere tilbud og 2) seniorfritidspas i Tønder Kommune.

Formål

Indsatsen har til formål at skabe en struktureret og understøttet overgang fra kommunale forløb til aftenskolers aktiviteter samt minimere økonomiske barrierer for seniorers deltagelse i fællesskaber.

Indsatser

Indsats 1: Brobygning til aftenskolerne - sammen om stærkere tilbud

Forvaltningen ønsker at etablere en naturlig og tryk overgang fra kommunale sundhedsforløb til aftenskolernes aktiviteter. Aftenskolerne har undervisere med faglige kompetencer, der gør dem særligt velegnet til at tilpasse aktiviteter til borgere med sundhedsudfordringer og som nødvendigvis ikke føler sig hjemme i traditionelle idræts- og foreningstilbud.

Målgruppen er borgere med fysiske, psykiske eller sociale udfordringer, som har behov for et trygt og tilpasset aktivitetstilbud og/eller borgere i Tønder Kommune, der har afsluttet et kommunalt sundhedsforløb fx genoptræning eller et livsstilsforløb.

Indsats 2: Seniorfritids i Tønder Kommune.

Seniorfritidspas er en økonomisk støtteordning. Ordningen skal gøre det muligt for folkepensionister og førtidspensionister uden privat- eller tjenestemandspension at søge årlig støtte til kontingenter, aftenskoletilbud og kulturelle aktiviteter. Formålet er at minimere økonomiske barrierer og styrke livskvalitet, trivsel og sundhed gennem deltagelse i fællesskaber.

Økonomi

Forvaltningen foreslår, at der afsættes midler til en 2-årig projektperiode, 2026 og 2027 som skitseret herunder:

Finansieringsplan	
Sundhedsudvalget	400.000 kr.
FritidsForum	100.000 kr.
Total	500.000 kr.

Budget	År 1	År 2
Samarbejde med aftenskoler	200.000 kr.	200.000 kr.
Seniorfritidspas	50.000 kr.	50.000 kr.
Total	250.000 kr.	250.000 kr.

Forvaltningen foreslår, at i alt 100.000 kr. tages fra de allerede øremærkede midler til puljen "åbne foreningstilbud" som Sundhedsudvalget har bevilget, da det har vist sig at puljen er for stor i forhold til foreningernes efterspørgsel.

Der vil fortsat være 80.000 kr. tilbage i puljen "åbne foreningstilbud", som foreninger kan søge.

Desuden foreslår forvaltningen at øremærke yderligere 300.000 kr. til projektet fra mindreforbrug på Sundhedsafdelingens budget.

Lovgrundlag

Folkeoplysningsloven og Sundhedsloven.

Indstilling

Fagchefen for Sundhed, Kultur og Frivillighed indstiller,

at forvaltningens forslag imødekommes.

Beslutning

Indstillingen godkendt med den tilføjelse, at udvalget ønsker at seniortilskud fra fritids-pasordning bliver 500 kr. pr. borger.

Mette Bossen Linnet deltog ikke i punktet.

Bilag

Projektbeskrivelse - aftenskoler - rettet version

Punkt 4: Opsamling Handleplan for tobaksindsatser i Tønder Kommune 2023, 2024 og 2025

29.09.00-A00-1-23

Beslutningstema

Opsamling på Handleplanen for tobaksindsatser i Tønder Kommune 2023, 2024 og 2025

Historik

16.000 borgere dør hvert år på landsplan af rygerelaterede årsager, hvilket gør rygning til den risikofaktor, der er årsag til flest dødsfald.

Tal fra Sundhedsprofilen 2021 viser at antallet af rygere i Tønder Kommune er faldet fra 20,1 % i 2017 til 18,3 % i 2021. Til trods for det markerede fald i antallet af rygere, var Tønder Kommune stadig den kommune i Jylland, der har den største andel af rygere i forhold til befolkningen.

På den baggrund godkendte Kommunalbestyrelsen på deres møde d. 24. november 2022 strategien for en røgfri Tønder Kommune. Herefter godkendte Sundhedsudvalget 8. maj 2023 Handleplan for tobaksindsatser i Tønder Kommune (Bilag 1).

Denne sag indeholder en opsamling på Handleplan for tobaksindsatser i Tønder Kommune 2023, 2024 og 2025 (Bilag 2).

Sagsfremstilling

Med godkendelse af Handleplanen for tobaksindsatser i Tønder Kommune blev det besluttet at igangsætte følgende indsatser:

1. Øget rekruttering til rygestopforløb
2. Røgfri arbejdstid for alle ansatte i Tønder Kommune
3. Røgfri foreningsliv
4. Rygestoptilbud

Der har i perioden været særlig fokus på rekruttering til rygestopforløb. Der har været udviklet og afprøvet to forskellige kampagner "Fuldtidsryger" og "Tidsrøver". Derudover har der været afprøvet et nyt koncept til rygestop under navnet "Tønder Kommune Kvitter smøgerne". Særligt kampagnen "Fuldtidsryger" fik stor opmærksomhed i medierne. Under kampagnen lykkedes det at øge antallet af borgere, der selv henvender sig for deltagelse på et rygestopforløb.

Der arbejdes, på baggrund af handleplanen, løbende med at udvikle rygestoptilbuddene i Tønder Kommune. Blandt andet tilbydes der nu flere hold forløb, hvor borgerne i fællesskab med andre kvitter smøgerne. De borgere der, af forskellige årsager, ikke kan deltage på et hold, tilbydes individuel vejledning. Som supplement til rygestopforløbene er der blevet tilbudt NADA til de borgere der har ønsket og haft mulighed for det.

Tønder Kommune har pr. 1. dec. 2023 selv lavet 6 måneders opfølgning på borgere, der har været på rygestopforløb. Det har betydet, at vi får fat på flere borgere og borgere, der ikke blev røgfrie i første omgang, hjælpes nu i højere grad videre til et nyt rygestopforløb.

Der blev med handleplanen besluttet, at der skulle udarbejdes en ny tobakspolitik for alle ansatte i Tønder Kommune. Der er i samarbejde med HR udarbejdet en Politik for røg- og nikotinfri arbejdstid i Tønder Kommune. Politikken blev godkendt i HMU september 2023. Pr. 1. januar 2024 blev der indført røg- og nikotinfri arbejdstid for alle ansatte i Tønder Kommune.

Sundhed har sammen med Kultur og Frivillighed indtil videre haft dialog med tre haller om, hvordan vi i fællesskab kan fjerne synlig røg og andre tobaks- og nikotinprodukter fra fritidslivet. To af hallerne har sagt ja til at arbejde med Røg- og nikotinfri foreningsliv. Bredebro Idrætscenter indførte røg- og nikotinfri foreningsliv september 2025 og Klosterhallen forventes ligeledes at indføre det i 2025.

Udover indsatser beskrevet i Handleplanen for tobaksindsatser i Tønder Kommune har der også været en række indsatser målrettet børn og unge.

Økonomi

I 2023 var der afsat 453.200 kr. til tobaksindsatsen inkl. 170.000 kr. til udvikling af en adfærds-kampagne.

I 2024 og 2025 blev der udover afsatte midler på 273.200 årligt, bevilget ekstra 391.800 kr. årligt til handleplan for tobaksindsatser.

Indstilling

Fagchefen for Sundhed, Kultur og Frivillighed indstiller

at Sundhedsudvalget tager opsamlingen til efterretning

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Mette Bossen Linnet deltog ikke i behandling af punktet.

Bilag

Handleplan for tobaksindsatser 2023 og 2024.pdf

Opsamling på handleplan for tobaksindsatser i Tønder Kommune

Punkt 5: Partnerskabsaftale Røde Kors Tønder

27.00.00-G01-12-25

Beslutningstema

I denne sag godkender Socialudvalget på mødet den 2. december, at der indgås en partnerskabsaftale med Røde Kors Tønder Kommunekreds.

Sundhedsudvalget orienteres om partnerskabsaftalen.

Historik

Røde Kors, Tønder Kommunekreds, har en lang række aktiviteter i Tønder Kommune. Hertil kommer en række landsdækkende aktiviteter.

Der har ikke tidligere været indgået en partnerskabsaftale mellem Tønder Kommune og Røde Kors Kommunekreds.

Sagsfremstilling

Formålet med partskabet er, at styrke indsatsen over for sårbare mennesker i udsatte positioner, som også kan have brug for at vælge meningsfulde fællesskaber, der matcher deres behov for fællesskab og aktivitet.

Partnerskabet baseres på en helhedsorienteret og langsigtet tilgang med udgangspunkt i Tønder Kommunes "Strategi for partnerskaber med NGO'ere og frivillige sociale foreninger" og med fokus på den frivillige indsats.

Ansatte i Tønder Kommunes Sundheds- Social- og Ældreafdelinger oplyser bredt om Røde Kors, på lige fod med andre frivillige organisationer og foreninger. Borgernes eventuelle deltagelse er altid frivillig og baseret på deres egne ønsker om at være en del af det fællesskab Røde Kors tilbyder. Røde Kors sikrer, at Tønder Kommune modtager opdateret viden om de aktiviteter Røde Kors tilbyder.

Røde Kors Tønder Kommunekreds, samt Røde Kors landsdækkende aktiviteter, tilbyder allerede en lang række aktiviteter i Tønder Kommune. Det indbefatter eksempelvis besøgs- og vågetjeneste, julehjælp, sprog café, kvindegrupper, tryghedsopkald, demensaktiviteter, efterværn for voldsudsatte kvinder, hjemløseindsats, støtte til anbragte unge.

Partnerskabsaftalen indgås for en tre årig periode.

Økonomi

Indstillingen har ingen økonomiske konsekvenser.

Røde Kors kan i lighed med andre NGO'ere og sociale foreninger søge § 18 og § 79 midler til de relevante målgrupper.

Indstilling

Vicekommunaldirektøren indstiller,

at orientering om partnerskabsaftale mellem Røde Kors Tønder Kommunekreds og Tønder Kommune tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Mette Bossen Linnet deltog ikke i behandling af punktet.

Punkt 6: Sundhedsafdelingens tilbud

29.00.00-G01-10-25

Beslutningstema

I denne sag orienteres Sundhedsudvalget om Sundhedsafdelingens nuværende tilbud.

Sagsfremstilling

Herunder ses Sundhedsafdelingens nuværende tilbud. De har et lovmæssigt ophæng i Sundhedslovens §119 stk. 2 og stk. 3.

Da man lovgivningsmæssigt skelner mellem patientrettede og borgerrettede indsatser, er Sundhedsafdelingens tilbud også inddelt sådan herunder. I praksis er forløbene mere sammensatte, da borgerne ofte har komplekse problemstillinger og kan have flere diagnoser på samme tid. Den enkelte borger kan dermed have behov for både patientrettet og borgerrettet tilbud, fx. hvis en borger, som deltager på hjertehold, har behov for et depressionsforløb eller søvnvejledning.

Patientrettede tilbud:

- Afklarende samtale
- Sund med sygdom - diabetes II og prædiabetes (snitflade til Træningsafdelingen)
- Sund med sygdom - kræft (snitflade til Træningsafdelingen)
- Tværfaglige/ tværsektorielle samtaler med borger med senfølger efter kræft i forbindelse med et forskningsprojekt via Senfølgeklinikken
- Kræftbehovsvurdering
- Sund med sygdom - hjerte/karsygdom og hjerteflimmer (snitflade til Træningsafdelingen)
- Hjerterehabilitering for borgere med iskæmisk hjertesygdom og hjertesvigt (snitflade til Træningsafdelingen)
- Sund med sygdom - KOL (snitflade til Træningsafdelingen)
- Osteoporosehold
- Motionsfloorball for borgere med prostatakræft (første hold starter efter nytår)
- Individuelle træningsforløb for borgere med lænderygbesvær (holdforløb under udarbejdelse)

Borgerrettede tilbud:

- Afklarende samtale
- Hjælp til ryge- og nikotinstop
- Samtaler om forbrug af alkohol
- NaTURLig fit - træningsforløb
- Sund balance - individuelt forløb for voksne med udfordringer med mad, krop eller vægt
- Familieliv i sund balance for børnefamilier - tilbuddet består af flere forskellige aktiviteter herunder samtaler, svømmehold, madlavningsaktiviteter og naturtilbud
- Mental sundhed - tilbud til forældre med risiko for før-/efterfødselsreaktion
- Mental sundhed - stresshåndtering
- Mental sundhed - mild depression/risiko for depression
- Van(d)vittigt sjovt - svømmehold for voksne med overvægt
- Smertehåndtering
- Søvnvejledning
- App: Mit liv - Min Sundhed
- NADA
- Brobygning til civilsamfundet
- Foredrag/tematiske oplæg for borgere, foreninger, skoler eller arbejdspladser
- Måltidet forebyggelsesindsats jf. Ældrelovens §4

Tilbud under udarbejdelse:

- Lænderygbesvær (holdforløb under udarbejdelse)
- Wegovyhold - livsstilshold for borgere, som er på vægttabsmedicin (kommer til foråret)

På mødet præsenterer forvaltningen eksempler på patientrettede forløb.

Indstilling

Vicekommunaldirektøren indstiller,

at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Mette Bossen Linnet deltog ikke i behandling af punktet.

Bilag

Oversigt over tilbud i Sundhedsafdelingen

Punkt 7: Kvalitetsstandard for servicelovsydelser 2026

27.36.00-P23-1-25

Beslutningstema

I denne sag skal Sundhedsudvalget godkende Pleje og Omsorgs kvalitetstandard for servicelovsydelser 2026.

Sagsfremstilling

I Økonomiaftalen 2025 for kommunerne og i den nye ældrelov, som trådte i kraft 1. juli 2025, fjernes proceskravet om at udarbejde kvalitetsstandarder, som kommunalbestyrelserne mindst én gang årligt skulle udarbejde for forebyggende hjemmebesøg, personlig og praktisk hjælp m.v., rehabiliteringsforløb samt kommunal genoptræning og vedligeholdende træning. Ved implementeringen af den nye ældrelov er der i overgangsperioden forsat borgere, der tildeles støtte efter kvalitetsstandarderne på servicelovsydelser. 10 % af borgerne i Pleje og Omsorg er for nuværende visiteret efter Ældreloven og forløbspakker, men på sigt vil alle borgere overgå til forløbspakkerne.

Der er udarbejdet en kvalitetsstandard/beskrivelse for forløbspakkerne, som fremgår på Tønder Kommunes hjemmeside. Der er ikke lovkrav om kvalitetsstandarder for den hjælp, der udmøntes via Ældreloven, men derimod om en overordnet beskrivelse. Indholdet i forløbene tilpasses individuelt og beskrivelsen er derfor ikke udtømmende eller specifik.

For de borgere, der ikke tildeles støtte efter Ældreloven endnu er kvalitetsstandarderne forsat gældende og skal derfor godkendes årligt. Der er ikke foretaget indholdsmæssige ændringer i kvalitetsstandarderne fra 2025.

Vicekommunaldirektøren indstiller, 3. november 2025, pkt. 4:

at Sundhedsudvalget godkender kvalitetsstandarden for 2026, og
at sagen sendes til høring i 60+ Seniorrådet og Handicaprådet, og
at Sundhedsudvalget behandler høringssvarene, og
at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Sundhedsudvalget, den 3. november 2025, pkt. 4:

Kvalitetsstandarden sendes til høring i 60+ Seniorrådet og Handicaprådet.

Beslutning fra 60+ Seniorrådet, den 11. november 2025 pkt. 4:

60+ Seniorrådet tager kvalitetsstandarderne for servicelovsydelser for 2026 til efterretning.

Inger Lauridsen deltog ikke i møde og derfor ikke i behandlingen af punktet.
Allan Poulsen deltog ikke i behandlingen af punktet.

Beslutning fra Handicaprådet, den 25. november 2025 pkt. 6:

Handicaprådet kunne ønske sig en pixiudgave af kvalitetsstandarderne således at borgeren har mulighed for at få begge dele.

Lisbeth Bang Pedersen, Jan Fogh, Finn P. Hansen og Marieke Heimburger deltog ikke i mødet.

Flemming Gjelstrup deltog som stedfortræder.

Indstilling

Vicekommunaldirektøren indstiller,

at Sundhedsudvalget godkender kvalitetsstandarden for 2026, og

at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Mette Bossen Linnet deltog ikke i behandling af punktet.

Bilag

Pleje og Omsorgs kvalitetsstandarder 2026

Punkt 8: Orientering om Sundhedsreformen

00.01.00-G01-29-25

Beslutningstema

Forvaltningen orienterer Sundhedsudvalget om nyt i forbindelse med den kommende Sundhedsreform.

Sagsfremstilling

Sundhedsudvalget orienteres om hvordan den kommende sundhedsreform vil påvirke de kommunale sundhedsopgaver.

Indstilling

Vicekommunaldirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

SD98 25. november 2025.pdf

Punkt 9: Gensidig orientering

00.22.04-P35-13-21

Beslutningstema

Gensidig orientering fra henholdsvis udvalgsformand, forvaltningen og udvalgsmedlemmer der er medlem af diverse råd.

Sagsfremstilling

1. Orientering fra udvalgsformanden
2. Orientering fra forvaltningen
 - Sundhedsudvalget orienteres om Ankestyrelsens statistik over klagesager på social- og beskæftigelsesområdet for 1. halvår 2025
3. Orientering fra udvalgsmedlemmer, der er medlemmer af diverse råd

Indstilling

Vicekommunaldirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Den Gyldne Tråd blev uddelt som anerkendelse for det sønderjyske initiativ med socialsygeplejerske som et tiltag der er med til at mindske ulighed i sundhed.

Ankestyrelsens statistik over klagesager på social- og beskæftigelsesområdet for 1. halvår 2025 har været i høring i 60+ Seniorrådet og Handicaprådet.

Bilag

Ankestatistik 1. halvår 2025

Punkt 10: Årshjul 2025 - Sundhedsudvalget

29.00.00-P00-1-25

Sagsfremstilling

Årshjulet er et styringsværktøj, som skal give Sundhedsudvalget et samlet overblik over udvalgets aktiviteter, som ligger ud over de faste udvalgs møder.

Beslutning

Drøftet.

Bilag

Årshjul 2025 - Sundhedsudvalget - Den 13. januar 2025

Punkt 11: Underskriftsark

00.00.00-P35-1-23

Beslutningstema

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Sagsfremstilling

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert udvalgsmedlem underskrive digitalt ved at trykke på "Godkend".